

BIJSTELLEN BELEID

School 4 Bijstellen van dyslexiebeleid

Context

School 4 is een school voor vmbo, havo en vwo in het noorden van het land. De school telt in het schooljaar 2013-2014 1080 leerlingen. Er is een zorgteam, bestaande uit een remedial teacher, orthopedagoog, maatschappelijk werker en vertrouwenspersonen. Het aantal leerlingen met een dyslexieverklaring is 96 (dus zo'n 9%).

Beginsituatie

De situatie aan het begin van het project m.b.t. signalering en onderzoek, begeleiding en ondersteuning en organisatie/communicatie kan in grote lijnen als volgt worden beschreven:

Voor **signalering en onderzoek** wordt gebruikgemaakt van het dictee en de stil leestoets uit het Signaleringsinstrument Protocol Voortgezet Onderwijs (zie Protocol par. 4.2.3, p.33). Afhankelijk van de begeleidingsgeschiedenis wordt remedial teaching aangeboden of wordt direct doorverwezen naar de orthopedagoog voor diagnostisch onderzoek.

De **begeleiding en ondersteuning** van leerlingen met dyslexie kenmerkt zich door groepsgewijze remedial teaching. Daarbij worden de leerlingen stapsgewijs begeleid in het omgaan met ICT-middelen/Kurzweil) (zie Protocol par. 9.2.1, p.105). Ook wordt er tijdens de RT aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen (zie protocol hoofdstuk 5, p. 43). Daarnaast hebben docenten handreikingen gekregen voor de begeleiding van dyslectische leerlingen (Protocol hoofdstuk 6, p. 49).

De **communicatie** verloopt doorgaans als volgt: bij organisatorische problemen (bijvoorbeeld rond toetsen) stellen docenten vragen aan de teamleider. Knelpunten worden besproken in het MT en komen uiteindelijk bij de portefeuillehouder zorg terecht (eindverantwoordelijk voor dyslexiebeleid).

Doelen en activiteiten

De school heeft zich als doel gesteld aan het eind van het schooljaar 2013-2014 een verantwoord en werkbaar dyslexiebeleid te hebben vastgesteld.

Subdoelen zijn dan ook:

1. Het middels triangulatie (leerlingen, ouders, docenten) evalueren van het vigerende dyslexiebeleid.

2. Inzicht krijgen in het denken en handelen van docenten t.a.v. leerlingen met dyslexie.
3. Dyslexie meer onder de aandacht brengen van onderwijzend personeel.
4. Het actualiseren van het bestaande dyslexiebeleid aan de hand van het Protocol Dyslexie VO.

Om deze doelen te realiseren zijn in het schooljaar 2013-2014 de volgende activiteiten uitgevoerd:

ad.1. Door een LIO-collega is een enquête gehouden onder de dyslectische leerlingen en er zijn vragenlijsten verstrekt aan ouders van dyslectische leerlingen. Via www.dyslexiemonitor.nl is de quickscan afgenomen, evenals de vragen voor docenten. Verder zijn er gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders en docenten. Ook hebben ouders van zich laten horen op een ouderavond voor ouders van dyslectische leerlingen.

ad.2. Hiervoor is de dyslexiemonitor gebruikt. Daarnaast heeft de taalcoördinator de talensecties bezocht om kwesties die specifiek de talen betreffen, in kaart te brengen. Ook zijn er gesprekken geweest met individuele docenten.

ad.3. Binnen de werkgroep taalbeleid wordt geprobeerd om taalbewust lesgeven te promoten bij alle vakdocenten. Daarvoor wordt jaarlijks een activiteitenplan opgesteld. Het belangrijkste van dit schooljaar is de studiedag "Dyslexie in de les" geweest. Dat was overigens niet louter eenrichtingverkeer: ook hier hebben we veel informatie gekregen t.b.v. punt 2.

Opbrengsten

De opbrengsten van de activiteiten zijn als volgt:

ad.1. Qua uitvoering doen we al een heleboel goed. Ten aanzien van begeleiding en ondersteuning in de les is echter veel meer mogelijk dan nu wordt gedaan. Het nieuwe dyslexiebeleid geeft ondubbelzinnig weer wat de mogelijke compensaties zijn en dat de dyslexiekaart door alle docenten dient te worden gerespecteerd.

De begeleiding van dyslectische leerlingen wordt structureel uitgebreid van klas 1 naar alle klassen. Het tijdstip van leren omgaan met hulpmiddelen heeft prioriteit en wordt daarom aan het begin van het begeleidingstraject gedaan.

Er komen speciale begeleidingsplannen voor leerlingen met dyslexie.

Structureel worden ouderavonden georganiseerd voor ouders van leerlingen met dyslexie.

ad. 2. Het is niet alleen zo dat we nu weten hoe docenten denken en handelen, maar het feit dat er naar hun mening is gevraagd, heeft de betrokkenheid t.a.v. dyslexiebeleid en de dyslectische leerling ook vergroot.

ad. 3. Het bewustzijn bij de docenten is vergroot, de noodzaak is weer helder. Het nieuwe protocol is onder de aandacht gebracht. Vooral het feit dat de vakdocenten zelf in gesprek moeten met de leerling, was een aspect dat voor veel docenten een nieuw handvat bood. De veranderingen die je in

de les voor de dyslectische leerlingen doet, hebben ook een positief effect op de niet-dyslectische leerlingen.

ad. 4. De belangrijkste aanpassing betreft het feit dat de normeringsaanpassing voor spellingregels alleen geldt voor de niet-examenklassen. Voor zowel het schoolexamen als het centraal examen gelden gelijke exameneisen. Voor dyslecten mag daar niet van worden afgeweken. [Zie ook protocol p.135 e.v..](#)

Kortom: Er is een concept-dyslexiebeleidsplan, waarin o.a. de volgende veranderingen zijn opgenomen m.b.t. : het (standaard en specifieke) handelen van de docenten in de les, de communicatie met de ouders en de begeleiding van de dyslectische leerlingen. Het plan wordt aan de teams/ secties voorgelegd. Streven is om het beleidsplan vóór schooljaar 2014-2015 vast te stellen.

Succesfactoren en knelpunten

Succesfactoren:

- Dyslexie als onderwerp van een studiedag voor alle docenten.
- Secties en teams komen regelmatig bijeen, waardoor de communicatie via deze lijnen plaatsvindt.
- Betrokkenheid van docenten, leerlingen en ouders.
- Expertise schoolbreed in de vorm van een orthopedagoog, dyslexiecoördinator en dyslexiebegeleiders.

Knelpunten:

Communiceer binnen de werkgroep niet alleen over de inhoud, maar ook over de benodigde tijd, manier van aanpak, randvoorwaarden en taakverdeling binnen de groep.